

VÄGGAR

En dramadokumentär

Kungliga Dramatiska Teatern

11 april 2011

Denna pjäs består av en samling texter som skickats till e-postadressen tetsudai@dramaten.se, några bidrag har varit delar av "bloggar" som cirkulerat sedan den 11 mars . Texterna har översatts av ett företag som heter Undertext (en del har inte översatts alls).

Emma Gabrielsson
dramaturg

PERSONER

LEGOLAS	Sverige och i Japan
(MACHIKO	Sendai, Japan)
SANAE	Tokyo, Japan
ERI	Tokyo, Japan
TORU	Tokyo, Japan
EVA	Sverige
MARIA	ön Kyshyo, Kumamoto, Japan
LASSE	Sverige
GUNNAR	Sverige
CILLA	Hamamatsu, Japan
KRISTOFFER	Tokyo, Japan
MADELEINE	Tokyo, Japan
JESPER	Japan
RYOKO	Fukushima, Japan

/Legolas in/

LEGOLAS

Tack för ditt meddelande. Jag kom tillbaka till Tyskland igår. Jag skulle ha åkt till Matsushima men vägen till min hemstad är borta och det finns ingen bensin, så jag ska försöka åka dit om en månad eller två istället.

Jag har inte kunnat komma i kontakt med min mamma än, men min pappa och min syster har sagt att hon är i säkerhet där det är varmt och finns lite mat. Jag blev lättad när jag fick veta det.

Mamma var hemma i huset när tsunamin kom. Hon sprang upp på övervåningen och höll sig fast i gardinen. Vattnet steg henne upp till halsen. Hon tillbringade natten på ett bord. När hon gick ut nästa dag fanns ingenting kvar. Inga hus, inga bilar, inga människor. Många grannar är fortfarande saknade.

När min syster berättade det för mig grät jag. Jag kan inte förstå hur en sådan katastrof kunde inträffa i vår lilla kuststad. Vårt hus står kvar men mina föräldrar vill inte bo där längre. De flesta människor är borta och det finns varken station eller

sjukhus. De funderar på vart de vill flytta och jag vill hjälpa dem så mycket jag kan.

Jag hoppas att allt går bra och att Tohoku snart är uppbyggt igen.

Hoppas att vi ses snart!!!!!!!

Hälsningar

MACHIKO

/ SANAE kommer /

SANAE

Hej Lego,

Härligt att höra ifrån dig ;) Jag mår bra. Jag var inte orolig för dig eftersom jag trodde att du fortfarande var utomlands.

I Tokyo är allt nästan som vanligt igen men vissa människor får fortfarande panik ibland. Det är fortfarande en del strömavbrott och efterskalv, och

kollektivtrafiken är inte i full gång än och sådär, men vi lever och det tycker jag att vi ska vara tacksamma för ...

Min bror och hans familj flyttade till Sendai i början av året. De första dagarna bodde de på flyktingförläggningen men nu är de hemma igen. Fast de kan inte bada så ofta.

Hur har nyhetsrapporteringen från Japan varit i Sverige? Det utbröt vild panik bland utlänningarna i Japan efter jordbävningen och många reste härifrån.

Sanae

/ERI in/

ERI

Japan är visserligen ett mycket jordbävningssbenäget område men skilvet den 11 mars 2011 kan inte jämföras med något som jag har upplevt tidigare.

Skilvet startade med vibrationer i sidled. (Jag väntade ett par sekunder på att det skulle gå över men de bara ökade i styrka. Jag minns att jag tänkte "Jag vill inte dö än").

ELI

På TV berättade de om en ung mamma med två små barn. Hon befann sig i bilen med sina barn när hennes man ringde och sa åt henne att springa för livet med barnen. Några minuter senare såg hon tsunamin komma emot dem. Hon ställde sig på gasen och körde som i trans. När hon kom till sans igen insåg att hon fortfarande befann sig i bilen med sina barn som grät besinningslöst. Hon fick senare veta att hennes man hade omkommit. Bland hans personliga saker hittade hon en ring som var tänkt att återgälda en alla hjärtans dags-present. Hon hade pikat honom och sagt att han inte var typen som ger presenter. Hon grät så att hon skakade men sa: "Jag tar det fulla ansvaret för våra barn. Jag kommer inte att svika dig, pappa."

/TORU in/

TORU

Det finns ett japanskt ordspråk som ska mana till försiktighet: "Knacka på bron innan du går över". Och så finns det ett ordspråk som lyder "Knacka på bron men gå inte över".

SANAE

Den 11 mars hade jag tagit ledigt på eftermiddagen och tänkte träffa min pojkvän i Shimokitazawa. Jag steg av på Shibuya station och köpte handkräm i en affär på stationen. Medan jag betalade började allting skaka. "Det måste väl vara en jordbävning?", sa jag till expediten, och han höll med. Skalvet ökade i styrka och hela stationen började skaka långsamt i sidled. Jag gick till en av de stora pelarna där jag trodde att jag var säkrare. Jag hörde kvinnor skrika. Jag minns att jag bara tittade upp mot taket och undrade vad jag skulle göra om det störtade in.

Jag googlade på iphonen och fick veta att det hade inträffat en jordbävning med magnitud 8 i prefekturerna Miyagi där min brors familj och deras fem månader gamla son bor.

20 eller 30 minuter efter det första skalvet kom ett nytt, kraftigt skalv. Jag gick på en gata på väg till Shimokitazawa och såg hur husen och elkablarna skakade ovanför mitt huvud, och en skrikande man sprang barfota mot den större gatan. *Jag filmade det

andra skalvet med min iphone. Man ser hur antennen på en byggnad skakar.

/Hon visar videon hon filmade på sin telefon/

Människorna på gatan tittade upp mot toppen av ett stort bygge. Högst upp stod två byggmaskiner och alla var rädda att de skulle falla ner.

Efter en timme lyckades jag hitta min pojkvän och hans kompis. Vi gick till ett café som hade TV. De visade tsunamin och de områden i Tohoku som höll på att spolas bort. Jag tror att vi satt där i två timmar. Jag bestämde mig för att köpa ett par sneakers och gå hem till fots. Det gick fortfarande inga tåg.

Det tog oss fyra timmar att gå hem. Det var enormt mycket folk på gatorna som också promenerade till sina hem. Det var ingen som hade panik, ingen som skrek eller grät ... bara tystnad. Alla var på väg hemåt. * det är också med på filmen.

/Hon visar en ny film/

/EVA in/

EVA

Min dotter, hon är gift med en japan, hon bor på den södra ön Kyshyo (?) utanför Kumamoto och har fyra barn. Maria kommer till Sverige den 10/4 med anledning av att gammelmormor Ulla fyller 90 år den 11/4. Maria åker tillbaka till Japan den 16/4 - hon har "Lilla Ulla" med sig; de tre andra barnen är kvar i Japan och detta är en överraskningspresent. Jag känner mig så handikappad av allt som händer och så maktlös, så alla initiativ är jättebra. Då gör man i alla fall något. Jag tror Maria känner så också.

MARIA

Kära familj och vänner,

Tack så mycket för alla mejl och telefonsamtal.

Som ni har förstått är situationen efter jordbävningen och flodvågorna som drabbade Japan i fredags katastrofal. De allra värsta fotona på hundratals uppspolade kroppar har inte visats i Japan. Eftersom vi inte har TV har vi fått information via radio och internet men jag tror att jag ska sluta lyssna för barnen blir nervösa när de hör rösterna på radion och det känns som om jag ska bli galen. Hela städer har ödelagts, folk ombeds att evakuera områdena runt kärnkraftverken men många av dem har ingenstans att ta vägen.

Men det som händer med kärnkraftverken är ännu värre. De petrokemiska industrier som står i brand är miljömässiga katastrofer och det vatten som spolas upp längs kusterna är förorenat. Ingen vet när fisken kommer att återvända eller när jorden kan brukas igen, om ens någonsin. Men den här sidan av katastrofen är människans eget verk.

Hirofumi läste i tidningen om en bonde i Fukushima som vägrade lämna sin gård, trots att den låg inom

evakueringszonen på 10 kilometer från en av reaktorerna, för att han inte ville lämna sina djur. Folk måste ställa upp för honom, annars har ju hans mod varit förgäves. Ingen kan se honom i ögonen och säga: "Japan behöver elen". Premiärminister Naoto Kan vädjar till alla att minska sin energiförbrukning och jag släcker lamporna. Alla är trötta efter all oro, kaos och panik. Men imorgon kommer jag att känna mig starkare för nu är jag arg också.

TORU

Vänj dig vid slumpmässighet efter ett jordskalv.

Vänj dig vid mörkklagda gator.

Vänj dig vid brist på förnödenheter.

Vänj dig vid atomhot.

Folk pratar och bloggar dagarna i ända, om gott och ont.

Om man hade kunnat se orden som väller fram ur människorna

Skulle de se ut som röken från ett slagfält

Men snart kommer röken att försvinna eftersom man vänjer sig vid att leva i osäkerhet och rädsla

Jag får inte bli avtrubbad

Det är det värsta som kan hända och en förbannelse som vi dragit över oss själva

Och jag är så trött på det.

CILLA

I julas flyttade jag från Tokyo till Hamamatsu, en stad 30 mil söderut, vid kusten. Under skalvet satt jag på kontoret (grå filtmatta, gråa bord längs väggarna med grå hyllor ovanför, surrande datorer, gråa kontorsstolar, allt grått grått grått) med tio kollegor, de flesta japaner. Av en händelse var chefen där också. Det var inte första gången jag kände av ett skalv, jag har mer eller mindre blivit van vid känslan eftersom vi är med om det nån gång i månaden. Och jag brukar, eller nu ska jag säga bruka*de*, bli lite uppspelt av att naturen gör sig påmind. Men den här gången var det annorlunda. Det som brukar kännas som ett mindre smatter under fötterna var förbytt mot en värld i sjögång. Golvet rörde sig i alla riktningar, upp och ned, i sidled, lite som Lustiga huset på Gröna Lund. Man skulle kunna tro att ett skalv får dig att bli medveten om - byggnaden- du befinner dig i. Men det som händer är att det inre synfältet liksom zoomar ut, väggarna försvinner i tanken och du blir plötsligt medveten om världen, om marken runtomkring. Den rör sig!!!! Det rör sig!!!! Vi tittade på varann utan att säga något först, utan oro, bara som ett litet "Känner du vad jag känner?" Men, japanerna var till synes oberörda och chefen skrattade lite lätt. Jag var ute på Facebook och kunde snabbt se hur kommentarer från mina japanska vänner i Tokyo rullade in.

"Shaking!!!!" "Have evacuated, in the park now" "Wow, I never ran that fast before!" Efter ett tag blev kommentarerna mer tröstande och lugnande - "I'm ok, how is everyone?".

JESPER

Vi har blivit sambandscentral mellan vänner som befinner sig utomlands och familjemedlemmar som finns i Sendai, men som inte har internet eller kan nå ut på mobilnätet. För några minuter sen så lyckades vi koppla ihop ett syskonpar genom en kombination av mobil och skype: M ringde till oss från en TV station i Sendai där han lyckats ta skydd; vi var uppkopplade på Skype med min svägerska, som i sin tur lyckats få tag på Ms syster via mobilen. Genom att pressa mobilerna mot två datorhögtalare, tusentals mil från varandra, lyckades vi låta syskonen tala med varandra. Teknikens under.

MARIA

Kära familj och vänner,

Bara några korta rader innan jag går och lägger mig. Alla sover (inklusive min man) så jag tänkte passa på att berätta vad som händer.

Det har varit en lång dag. Vi har hållit det där informationsmötet som vi planerat i flera månader. De senaste veckorna har jag lagt mycket energi på att samla ihop folk och att informera om de här frågorna men jag har inte fått någon vidare respons och det har varit rätt tröttsamt. Men idag har det gått jättebra. Det var 20 personer anmälda men det kom många fler.

Vi är väldigt tacksamma för att ni tänker på oss. Jag ska gå och lägga mig nu eftersom jag måste stiga upp när Ulla och Lucia vaknar imorgon. Jag ska bara ta in tvätten och hoppa i säng; disken får vänta. Barnen har lov och på torsdag ska vi göra en utflykt. Vi ska åka till en park och ha picknick och leka med kompisar! Barnen är underbara och de hjälper mig att hålla mig lugn. Idag sa Lucia (4 år) till mig i bilen: "Jag är verkligen stor nu. Jag är Ullas storasyster!"

PS En del mammor vägrar ta del av den information som finns och det tycker jag inte är rätt. Som strutsar som gömmer huvudet vid fara i sanden?
Eftersom inte skolan har lektioner om kärnkraft.

KRISTOFFER

Jag fick ett telefonsamtal.

De behöver guider till Sendai, e du sugen?

Jag tog ett snabbt samtal med min Japanska hustru och ringde tillbaka och sa att jag tar det.

Mitt mission var att guida en Holländsk nyhets crew upp till Wakabayashi-ku i Sendai.

Eftersom jag visste att kärnkraftverken var körda när jag såg den första explosionen så bestämde vi oss för att köra en lång omväg ifall att det skulle gå till härdsälta.

Den första biten av resan gick bra och vi toppade upp bensin överallt för att ha tillräckligt under sanktionerna. Vi köpte också allt vatten vi kunde hitta på vägen för att ta med oss.

Staden Sendai ligger på en kulle så det finns inte en chans att en Tsunami skulle kunna ödelägga den. Det var alla kustbyarna som hade gått givetvis.

Vi såg ödeläggelsen och de tillfälliga läger som de har skapat, ofta i skolor, och träffade människor som alla har fantastiska överlevnads historier och det mest hjärtskärande berättelser om hur de har förlorat sina anhöriga.

Men det var inte det som slog mig mest.

Det var det faktum att vi trots allt i Sendai lyckades hitta ett hotell (ett så kallat love-hotel) med vatten och el. Att när det inte fanns el och gas gjorde folk upp eld utomhus och grillade och sålde barbecue i plastpåse och öl i plastglas.

Ingen hade givit upp. Alla var redo att hjälpa till och göra sin bit.

Ingen stal, inga upplopp, inga gängbildningar.

Vi är tillbaka vid förstörelsen vid havet för att filma

Och mitt i allt som vi ser på TV och tror är skräp....

Så hittar en gammal man ett fotoalbum och börjar berätta; Det är hans systers minnesalbum, hon bodde i huset bakom hans.

Vi frågar var huset låg och han pekar långt ut mot havet. 10km längre bort...

Vad är oddsen på det?

LASSE

Läs gärna nedanstående artikel. Några av Er hörde kanske Gunnar Lindgren när han var här på Stinsen för någon månad sedan. Denna artikel lär oss fundamenta om den energi som vi alla är beroende av och som vår kultur överförbrukat till våra barns och barnbarns och alla kommande generationers olycka. Låt oss hoppas att den gröna rörelsen kan få till ett paradigmskifte från tillväxt till vård och varsamhet.

GUNNAR

Jag har skrivit följande artikel om kärnkraft. Den publiceras på GP:s nätupplaga.

Kärnkraften, människan
och entropilagen

Bland alla
konstruktioner i
industrisamhället intar
kärnkraften en
särställning. De
radioaktiva ämnena i
reaktorn är så farliga
för människor och annat
levande, att de måste
hållas inneslutna både
under driftstiden och
under *all framtid* vid
slutförvaringen.

Men detta strider mot
entropilagens allmänna
giltighet. Inom fysiken
finns två viktiga
naturlagar som bestämmer
industrisamhällets och

människans framtid. Det är de två termodynamiska huvudsatserna, där den första säger att energi inte kan tillverkas eller förstöras. Den andra, som också kallas entropilagen, anger att alla processer i universum går mot utjämning. Höga koncentrationer går mot lägre koncentration. Ett batteri urladdas även om vi inte använder det. Ett bildäck töms sakta på luft och flaggstänger rasar till slut ned på marken. Vattenkanaler fylls igen och mobiltelefoner går sönder. Heta objekt i universum svalnar sakta och långt in i framtiden väntar en mörk himmel. När det gäller kärnkraftens farliga radioaktivitet har den med ovanstående synsätt

en egen "vilja" att sprida ut sig på ett eller annat sätt. Människan lever i tron att detta går att förhindra. Spridningen kan ske genom tekniska fel, olyckor, sabotage/krig, naturkatastrofer, inneslutningar som genombryts samt kanske viktigast av allt - av orsaker vi inte kan föreställa oss idag.

Döbelsmotivet och

Faustmotivet

Det djupt mänskliga i detta beteende när det gäller risker beskrivs ibland med de två begreppen *Döbelnsmotivet* och *Faustmotivet*.

Fältherren von Döbeln skildras i Runebergs epos "Fänrik Ståls sägner". Döbeln var sjuk och ber sin läkare om en

medicin som gör att han kan stå på benen idag, men blir sjufalt värre i morgon. Här skildras hur vi vill leva i nuet utan tanke på konsekvenserna i framtiden. Det kan gälla ogenomtänkta köp på avbetalning eller att begå brott utan tanke på påföljd. När det gäller kärnkraften har vi svårt att idag undvara kärnkraften och 20 minuter långa duschar. Vi fortsätter även om kommande generationer kommer att drabbas "sjufalt värre".

/Gunnar visar en bild/

Denna bild från kärnkraftsindustrin visar reaktorns verkliga uppbyggnad, dess anslutning till skorstenen

samt tankarna som man
tömmer i havet.

TORU

Åkte till ett möte i Shibuya.

Terminalen i Shibuya var lite dunklare än vanligt men det var faktiskt ganska trevligt. Jag hade ett möte med Hideki Nakajima, en av Japans mest framstående grafiska designers. Vi pratade om framtiden.

Vi var eniga om att det japanska systemet måste och kommer att förändras efter jordbävningen. Det känns som vid Meijirestaurationen när shogunatet förlorade sin makt till kejsaren. Kejsaren själv gjorde ingenting, det var utländska påtryckningar som gjorde att landet öppnades upp och kejsaren fick tillbaka makten. Och folket tog snabbt till sig förändringarna.

Nu står den japanska regeringen återigen inför en katastrof som man inte kan hantera.

Å andra sidan har vi alla våra gränsöverskridande nätverk idag. Vi väntar inte på regeringens tvetydiga information.

Vi kan hämta information från hela världen i realtid och jämföra, och vi kan beräkna och planera vår egen framtid.

Jo, det japanska folket är smartare än regeringen och vi kan göra det här landet bättre!

Vi tog ett par glas för första gången efter jordbävningen.

MADELEINE

Jag var i en stor, modern byggnad, en föreläsningssal med ca två till tre hundra personer. Vi hade just sett en video om rattonykterhet i trafiken och vilka konsekvenser det kan få att köra bil onykter. Efter videon satt vi och lyssnade till föredragshållaren som talade om hur man ska bete sig i trafiken. Vi hade samlats för att få nya körkort, och det här var något obligatoriskt som vi måste se och lyssna till innan körkortet delades ut.

Plötsligt börjar rummet vi sitter i gunga sakta fram och tillbaka och takbelysningen svajar. Gungningarna tilltar i styrka och vi tittar på varandra och några säger "Jishin" jordbävning.

Föredragsläsaren tycks inte ha märkt något för han fortsätter prata, men nu reser alla på sig och skyndar ut ur rummet. Det är ingen panik, men alla skyndar på och snart alla ute.

Väl hemma, där förresten ingenting har ramlat, slår jag på teven. Här fungerar elen. Nu blir det tv hela eftermiddagen och kvällen. Jag ser hur tsunamin sväljer allt i sin väg, hus, bilar, båtar, till och med flygplan. Man tror inte sina ögon. Det är som att titta på en katastroffilm från Hollywood.

När jag ser detta på teve tar jag för givet att de flesta människor tagit skydd och klarat sig eftersom de förmodligen blivit varnade i tid.

Det är ju något varje japan övar på sen barnsben, hur man ska bete sig vid en jordbävning och vid en tsunamivarning.

Det är först dagen efter som man läser i tidningen om att många dött i tsunamin. Den 13 mars läser jag 1.400 döda och saknade.

Dagen efter läser jag att två kuststäder nästan helt utplånats och att 20.000 saknas.

Idag den 2 april är siffrorna, enligt tidningen, 11.620 döda. 16.464 saknade. 2.877 sårade och 191.625 byggnader förstörda helt eller delvis.

Den största jordbävningen och den största tsunamini i modern japansk historia. Femtio mil av kustremsa som drabbades.

Och många småstäder och byar totalt förstörda.

Som om detta inte vore tillräckligt. Snart kommer nyheterna om explosioner på kärnkraftverket i Fukushima, men det oroar mig inte så mycket. Det ligger ju 20 mil från Tokyo och det är ju bara de som bor inom en radie på 2 mil därifrån som uppmanas evakuera.

Dessutom får vi så mycket information från olika experter som anser att den radioaktivitet som släppt ut inte innebär någon risk för hälsan.

Jag litar på att den information vi får är sanningsenlig. När man några dagar efter olyckan uppmätte värden, över de normala, av radioaktiva ämnen i luften i Tokyo sa min son att det finns mer i en banan.

Ja, hur det förhåller sig med den saken vet jag inte...

Nej, jag oroar mig mycket mer för alla dessa stackars människor som förlorat sina hem, sina ägodelar, sina jobb, sina anhöriga, ja allt...

Jag har följt dem och deras berättelser på teve nu under tre veckors tid och det är hjärtgripande att se och höra, men de tar sin situation med stoiskt lugn och behärskning.

Alla använder order "gambaru" som väl kan översättas med *kämpa på, göra sitt bästa*.

Men media utomlands vill tydligen att vi ska oroa oss för det här med kärnkraften

för en vecka efter jordskalvet blir jag väckt av UD som säger: detta är ett viktigt meddelande från UD. Alla svenskar som befinner sig i Japan erbjuds att lämna landet på ett plan till Bangkok med avgång bla,bla,bla, till självkostnadspris.

Oj, tänker jag. Är det verkligen så allvarligt att man uppmanas lämna landet. Jag känner inte alls någon anledning till det.

Dagen efter ringer man från UD igen. Denna gång finns ett plan med destination Oslo till förfogande.

Jag märker inget av det s.k. kaos man skriver om i pressen utomlands.

Jag blir lite sur på media i Sverige som skrämmer min familj och mina vänner där.

En dam från Sveriges Radio ringer och frågar mig om jag märkt att folk börjar fly från Tokyo söderut.

Nej, säger jag. Däremot såg jag på teve att några i Fukushima län ville ta sig

till Tokyo där de kunde känna sig säkra. Damen från Sveriges Radio blev nog besviken över att jag inte hade något mer spännande att berätta.

Jag får ett nytt meddelande från UD. Denna gång erbjuds inga fler resor för de som vill lämna landet. Man bara uppmanar de svenskar som bor i landet att inte besöka de drabbade områdena. Så dumt! Om jag vill jobba som volontär och hjälpa folk som befinner sig i de drabbade områdena då?

Här i Tokyo är det och har varit väldigt lugnt.

När man uppmätte radioaktiva ämnen i dricksvattnet i Tokyo blev folk naturligtvis oroliga, speciellt de som hade småbarn oroade sig, för enligt experterna var värdena lite för höga för dem. Nu är värdena nere på det normala igen.

Jag dricker kranvattnet utan oro.

Nu är det snart Japans vackraste årstid, nu när körsbärsblommen slår ut. Jag skulle egentligen ha varit reseledare för en grupp turister från Sverige, men den resan samt alla resor under våren blev inställda. Det känns trist, men jag förstår samtidigt att man inte vill resa nu så snart efter katastrofen och när situationen på Fukushima kärnkraftverk fortfarande är ostabil.

Mycket, mycket återstår att göra, men med världens mest effektiva folk är Japan snart på fötter igen och jag hoppas turisterna snart kommer tillbaka för Japan är ett fantastiskt land att besöka.

SANAE

Nu kämpar vi mot oron för kärnkraftverken, men jag tror att det japanska folket kan resa sig igen efter denna fruktansvärda händelse. Det kanske tar lite tid, men jag tror verkligen att vi kan. Vi måste inte gå tillbaka till det som var.

Vi måste inte vara världens andra största ekonomi. Vi måste inte vara ett hitech-land.

Jag ser framför mig ett mer ekologiskt Japan där allt flyter lite långsammare. Japan måste inte vara samma land som det var före den 11 mars.

Min brors familj är förresten ok. Hans fru och barn är i Tokyo sedan förra helgen och min bror är i Sendai för att bygga upp sin arbetsplats igen.

Tack så mycket.

CILLA

I Japan är solidariteten enorm, och att inte drabbas av panik är något du gör lika mycket för din omgivnings skull som för din egen. Under tiden efter skilvet har uttrycket "Jag ler med ansiktet och gråter med hjärtat" varit mer tydligt för mig än någonsin förr. Jag tänkte på min japanska kollega som kom till mig med sin iPhone och visade live-bilder på hur vattenmassorna sköljde över hus och liv. "Mitte, mitte" - titta. Titta. Han vet att jag är en känslös person, och först blev jag förvirrad - ska jag hålla masken, precis som han? Eller vill han att jag ska kanalisera hans känslor? Hur det än var, mitt ansikte skrynklades ihop av sorg och obehag. Vi som lämnade Japan drabbades av skuldkänslor, och mina vänner som var kvar blev otåliga på oss. Jag pratade med en kompis på Skype och sa att det kändes konstigt att inte vara där. Hon svarade "I'm sorry but I don't have energy to feel sorry for you having left the country". Det var svårt att trösta, det gick inte, de försökte hålla samman och ville inte kännas vid sin rädsla. Jag åkte hem till Japan igen efter de utsatta två veckorna. Mina kollegor hälsade mig med stora leenden: "Welcome! We thought maybe you don't come back! Because of plutonium, haha!" Och det känns fint att vara här. Att vara där jag hör hemma. Nu kommer körsbärsblomningen. Det är som Valborg ungefär - picknick ute, vin och mat och efterlängtat

värmande solsken i parkerna. Jag är nervös, och förväntansfull, för första gången sen 11e mars ska jag till Tokyo och träffa mina vänner. Och inget är som förr. Allt är nytt.

Kiwotsukete, Cilla

TORU

Idag har det varit en solig och varm söndag.
Många shoppade eller bara hängde på stan.
Jag åkte rulltrappa för första gången sedan
jordbävningen. Det är fortfarande många stationer och
shoppinggallerior som inte kör sina rulltrappor för
att spara el. I vanliga fall bryr jag mig inte. Men
idag var det trevligt att stå på de rullande stegen.
Tack vare civilisationen är de rullande trapporna
tillbaka!

ERI

Jag vågar inte uttala mig om vilken typ av stöd vi behöver för att Japan ska återhämta sig från denna förfärliga tragedi. Men jag har lärt mig att man måste leva livet maximalt varje dag. Uppskatta det vi har omkring oss i vardagen. Vara vänlig och hjälpsam. Ta hand om sin familj och dem man älskar med själ och hjärta. Värdesätta det som är viktigt för just mig. Det är en sak som jag kommer att tänka på efter allt det här, och det är min farfars kalligrafi. En enda bokstav på ett japanskt papper: "kizuna" som betyder 'band'.

TORU

Det har nu gått fyra veckor sedan jordbävningen. Nu går tågen enligt tidtabellen igen, det är inga strömavbrott i centrala Tokyo, Fedex-leveranser kommer och går. Vi sätter upp nya tidplaner och nya deadlines ... Tokyo är med i matchen igen.

Trots att det fortfarande är många som letar efter sina familjer, fruar, män, fäder, mödrar, döttrar och söner. Vi måste gå vidare. Vi måste hålla vanvettigt stressiga tidplaner och göra sådant som vi kan. Vi kan inte odla grönsaker och vi kan inte framställa mjölk. Vi är så maktlösa och vår förmåga är så begränsad.

RYOKO

Hej!

Jag heter Ryoko Sato Linder och jag kommer från Fukushima län där ligger kärnkraftsverket som har en stor olycka just nu.

Jag har bott i Sverige nästan fyra år efter att jag gift mig med en svensk man.

När jag hörde att ni på Dramaten har planerat ett evenemang för att hjälpa Japan blev jag jätteglad. Jag tycker också att det är ett mycket intressant projekt.

Jag vet att det är för sent att skicka mejl till er, men försöker ändå att skriva någonting lite.

Min morfar o mormors hus drabbades av tsunami som uppstått för tre veckor sedan, och huset spolades bort. En jättetung lagerlokal som var byggd av sten försvann också. När jag hörde nyheterna från min släkt trodde jag inte att det var sant.

Detta hus fanns i Iwaki stad som ligger ungefär 40 km söder om kärnkraftsverket i Fukushima. Jag var ofta där som barn, och besökte dem också i vuxen ålder. Jag har naturligtvis många glada minnen. Jag och min storebror och mina kusin brukade gå till havet som ligger nära huset, bara 5minuter till fots. En gång tog min morfar med mig till kusten när jag bara var 5-6 år gammal. Han satte mig på en stor sten vid vattnet och sa till mig "Sitt här. Rör dig inte."

Sedan dök han ner i havet. Efter en stund dök han upp och hade någonting med sig. Det var flera uni, eller sjöborrar på svenska. Han fångade dessa sjöborrar under vattnet. De sitter fast på klippor och stenar under vattnet, och de kan vara lite svåra att få loss om man inte är van. Han öppnade en av dessa sjöborrar och tog ut innehållet. Sedan tvättade han det med havsvatten och gav till mig. Uni är ett av de dyraste påläggen på sushi, och många japaner älskar det. De var naturligtvis jättefärska. Det smakade som havet självt. Min morfar ville ge mig en sådan upplevelse och gåva från havet. Jag tror att han ville att jag skulle känna någonting viktigt och lära mig från upplevelsen.

Nu har detta hav drabbats av radioaktivitet och man kan inte simma där, inte fiska och äta det man får heller.

Vad var fel? Vem gjorde fel? Om det bara vore tsunamin skulle jag kanske inte tänka i ord som rätt och fel. När en naturkatastrof inträffar kan människor inte klaga. Det är inget vi kan påverka, inget vi kan göra något åt. Jag tror att det är vanligt bland japaner att tänka så. Men när havet drabbas av en katastrof som uppstått för att några människor har gjort fel, och situationen kanske inte kommer att återgå till vad det var, det är verkligen en katastrof! Jag som japanska, jag som boende i Fukushima har tyvärr också en del i ansvaret för

denna katastrof. Vad kan jag säga till min morfar som sover i sin jord?